

چشم‌انداز کلی دوره HTML

زبان (HyperText Markup Language) HTML پایه و ستون اصلی ساخت هر صفحه‌ی وب است. این زبان برای تعریف ساختار و محتوای صفحات وب طراحی شده و به‌عنوان اولین گام در مسیر یادگیری توسعه‌ی Front-End شناخته می‌شود.

در این دوره، هنرجو با مفاهیم پایه‌ای HTML شامل تگ‌ها، ویژگی‌ها (Attributes) ، ساختار کلی سند، و اصول سازمان‌دهی محتوا آشنا می‌شود. سپس یاد می‌گیرد چگونه صفحات وب را با ترکیب صحیح عناصر مختلف طراحی و پیاده‌سازی کند.

این دوره مسیر یادگیری HTML را از مفاهیم مقدماتی تا سطح کاربردی به‌صورت گام‌به‌گام و پروژه‌محور آموزش می‌دهد تا هنرجو بتواند صفحات وب زیبا، منظم و سازگار با استانداردهای مدرن بسازد. در پایان دوره، هنرجو قادر خواهد بود:

- صفحات وب را با استفاده از تگ‌های استاندارد HTML طراحی کند
- ساختار محتوای وب را به شکل اصولی و معنایی (Semantic) بسازد
- پایه‌ی لازم برای یادگیری CSS و JavaScript را به‌دست آورد و آماده‌ی ورود به مسیر حرفه‌ای توسعه‌ی Front-End و طراحی وب شود..

مبانی وب و معماری صفحات HTML

🎯 هدف آموزشی:

درک پایه‌های دنیای وب، نحوه تعامل کاربر، مرورگر و سرور، و شناخت نقش HTML در ایجاد اسکلت محتوایی صفحات وب

■ محتوا:

- تعریف وب (World Wide Web) و تفاوت آن با اینترنت
- نحوه عملکرد مرورگر در تفسیر کدهای HTML
- تفاوت صفحات Static (ایستا) و Dynamic (پویا)
- تعریف HTML و مفهوم "Markup Language"
- ساختار کلی یک سند HTML استاندارد
- بررسی تاریخچه و نسخه‌های HTML تا HTML5
- مفهوم مرورگرهای رندرکننده و نقش آن‌ها در نمایش محتوا
- تعریف دقیق "Semantic HTML" و تفاوت آن با HTML سنتی
- مفهوم "Accessibility" (دسترسی‌پذیری) در طراحی صفحات وب
- معرفی تگ‌های پایه : `<!DOCTYPE html>`, `<html>`, `<head>`, `<body>`

🧠 نتیجه یادگیری:

درک مفهومی از ساختار وب و توانایی ایجاد اولین فایل HTML و مشاهده خروجی در مرورگر.

■ تمرین:

یک سند HTML بساز که درون آن تیترا، پاراگراف خوشامد و نام طراح را نمایش دهد.

مقدمه و مسیر یادگیری (HTML (Introduction & Learning Path)

هدف آموزشی:

- مفهوم HTML و نقش آن در توسعه وب را توضیح دهد
- ساختار کلی یک سند HTML را تشخیص دهد
- تگ‌ها، ویژگی‌ها و نحوه استفاده از آن‌ها را بشناسد
- جایگاه HTML را در مسیر یادگیری فرانت‌اند درک کند

محتوا:

- معرفی زبان نشانه‌گذاری HTML و تفاوت آن با زبان‌های برنامه‌نویسی
- بررسی ساختار کلی یک صفحه HTML المان‌های `<html>`, `<head>`, `<body>`
- آشنایی با تگ‌ها، ویژگی‌ها (Attributes) و نحوه ترکیب آن‌ها
- مرور نسخه‌های HTML و ویژگی‌های جدید در HTML5
- کاربرد HTML در طراحی وب، اپلیکیشن‌های وب و سئو (SEO)
- بررسی رابطه HTML با CSS و JavaScript در معماری Front-End
- معرفی ابزارهای لازم برای شروع کار: مرورگر، ویرایشگر کد VS Code، Sublime Text و ...
- بررسی مسیر پیشرفت از HTML به سمت توسعه کامل Front-End (JS، CSS، فریم‌ورک‌ها)

نتیجه یادگیری:

- درک کامل از نقش و ساختار HTML در صفحات وب
- توانایی ایجاد و ویرایش ساختار پایه یک صفحه وب
- آشنایی با مفاهیم مهمی مانند المان‌های بلاکی و درون‌خطی (Block / Inline Elements)
- درک ارتباط بین HTML، CSS و JavaScript در توسعه سمت کاربر
- دید کلی نسبت به مسیر یادگیری توسعه وب و جایگاه HTML در آن

تمرین:

- یک صفحه HTML ساده بساز که شامل عنوان (Title)، تیترا، پاراگراف و یک تصویر باشد
- در مورد تفاوت HTML و CSS یک پاراگراف بنویس و توضیح بده چرا هرکدام ضروری‌اند
- یک وب‌سایت واقعی پیدا کن و ساختار HTML آن را با ابزار Inspect در مرورگر بررسی کن (به‌خصوص تگ‌های `<header>`, `<main>`, `<footer>`)

آشنایی با بخش Head و بهینه‌سازی متادیتا

🎯 هدف آموزشی:

شناخت دقیق بخش `<head>` در اسناد HTML و توانایی استفاده از داده‌های متا برای معرفی بهتر صفحه به مرورگرها و موتورهای جست‌وجو

📌 محتوا:

- ساختار کلی بخش head و تفاوت آن با body
- تگ‌های اطلاعاتی کلیدی:
 - `<title>` برای عنوان صفحه در تب مرورگر
 - `<meta charset>` برای تعیین کدگذاری حروف (UTF-8)
 - `<meta name="description">` برای توضیح کوتاه صفحه
 - `<meta name="viewport">` برای واکنش‌گرایی (Responsive Design)
 - `<meta name="author">`, `<meta name="keywords">`
- افزودن فایل‌های خارجی:
 - `<link rel="stylesheet" href="style.css">`
 - `<link rel="icon" href="favicon.ico">`
 - `<script src="main.js" defer>`
- تفاوت بارگذاری اسکریپت با `defer` و `async`
- معرفی تگ `<base>` برای تعیین مسیر پایه لینک‌ها
- بهینه‌سازی داده‌های head برای سئو (SEO Meta Tags)

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی پیکربندی صحیح تنظیمات head برای نمایش بهتر، سئو و عملکرد سریع‌تر صفحات

📌 تمرین:

یک صفحه HTML با متادیتا کامل بساز که شامل توضیح، نویسنده و فایل CSS خارجی باشد

ساختاردهی اولیه سند HTML و شناخت تگ‌ها

🎯 هدف آموزشی:

درک نحوه ساختاردهی صفحه و آشنایی با مفهوم تگ‌ها، ویژگی‌ها و سلسله‌مراتب در HTML

📌 محتوا:

- تعریف تگ (Tag) و ویژگی (Attribute)
- تفاوت عناصر Inline و Block-level
- مفهوم درخت سند (DOM Tree)
- قواعد تودرتویی (Nesting Rules)
- تگ‌های عمومی ساختار محتوا: `<div>`, ``
- نحوه کامنت‌گذاری و سازمان‌دهی کد (`<!-- comment -->`)

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی طراحی اسکلت استاندارد برای صفحات وب با درک روابط بین المان‌ها

📌 تمرین:

یک ساختار HTML با سه بخش اصلی `header`، `main`، `footer` بساز و درون هرکدام محتوای نمادین قرار بده

کار با متن و قالب‌بندی محتوای نوشتاری

🎯 هدف آموزشی:

تسلط بر روش‌های نمایش، استایل‌دهی و ساختاردهی متون برای افزایش خوانایی و نظم محتوایی.

■ محتوا:

- سرفصل‌ها و پاراگراف‌ها : <h1> تا <h6>
- تأکیدها و استایل‌های نوشتاری : , <bdi>, <bdo>, , <i>, , <mark>, <small>
- نقل‌قول‌ها و کدها : <blockquote>, <q>, <code>, <pre>
- معرفی تگ‌های معنایی متنی : <abbr>, <cite>, <time>, <address>
- کاراکترهای خاص : , <, © (Entities)
- جهت متن (<dir="rtl - ltr">) و زبان محتوا (<lang="fa">)

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی ساخت متن حرفه‌ای و غنی از نظر معنا و ساختار با رعایت اصول خوانایی.

■ تمرین:

یک مقاله کوتاه طراحی کن که دارای عنوان، نقل‌قول، زمان انتشار و تأکید بر کلمات کلیدی باشد.

ایجاد لینک‌ها و سیستم ناوبری وب

🎯 هدف آموزشی:

درک نحوه ایجاد پیوند بین صفحات مختلف و طراحی سیستم ناوبری کاربرپسند

■ محتوا:

- تگ <a> و ویژگی‌های href, target, title
- لینک‌های داخلی (Anchor Links) و بیرونی
- لینک تماس (mailto:) و شماره تماس (tel:)
- لینک دانلود فایل
- ساخت منوی ناوبری افقی ساده با <nav> و
- مسیرهای نسبی و مطلق در لینک‌ها

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی ایجاد ارتباط بین صفحات و مدیریت ساختار کلی ناوبری سایت

■ تمرین:

منوی ناوبری با ۴ لینک طراحی کن که شامل صفحه خانه، مقالات، پروژه‌ها و تماس باشد

افزودن تصاویر، ویدیو و محتوای چندرسانه‌ای

🎯 هدف آموزشی:

افزودن رسانه‌ها برای افزایش جذابیت بصری و تعاملی وبسایت.

■ محتوا:

- درج تصویر با `` و ویژگی‌های `src`, `alt`, `title`
- افزودن توضیح با `<figure>` و `<figcaption>`
- ویدیو با `<video>` و ویژگی‌های `controls`, `autoplay`, `loop`
- زیرنویس ویدیو با `captions`, `subtitles`
- ویژگی `poster` برای پیش‌نمایش ویدیو
- صدا با `<audio>` و ویژگی‌های مشابه
- راهبرد `preload` در `<video>` / `<audio>`
- پشتیبانی چندفرمتی با `<source>`
- فرمت‌های بهینه (JPEG, PNG, MP4, WebP)
- تفاوت `<iframe>` و `<embed>`
- SVG و Canvas

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی درج و تنظیم رسانه‌های مختلف در صفحات HTML

■ تمرین:

یک بخش "گالری" بساز که شامل ۳ تصویر با توضیح و یک ویدیوی معرفی باشد

کار با فهرست‌ها و جداول اطلاعاتی

🎯 هدف آموزشی:

درک نحوه نمایش داده‌ها به صورت ساختارمند با فهرست‌ها و جداول

📖 محتوا:

- فهرست‌های مرتب و نامرتب (ul, ol, li)
- فهرست‌های تو در تو
- جدول داده با <table>, <tr>, <th>, <td>
- عنوان جدول با <caption>
- ادغام سلول‌ها با colspan, rowspan
- ستون‌بندی با <col> و <colgroup>
- بخش‌بندی جدول با <thead>, <tbody>, <tfoot>

💡 نتیجه یادگیری:

نمایش داده‌ها در قالب‌های سازمان‌یافته و خوانا برای کاربران

📝 تمرین:

- جدولی طراحی کن که اطلاعات ۵ دانشجو شامل نام، نمره و میانگین را نمایش دهد
- منوی ناوبری: خانه - درباره ما - خدمات - تماس با ما

طراحی فرم‌ها و ورودی داده

🎯 هدف آموزشی:

یادگیری نحوه دریافت داده از کاربر و پیاده‌سازی اعتبارسنجی پایه

■ محتوا:

- تگ `<form>` و ویژگی‌های `action`, `method`
- انواع فیلدهای ورودی : `text`, `password`, `email`, `number`, `file`, `date`, `color`
- تگ‌های پشتیبان : `<label>`, `<textarea>`, `<select>`, `<option>`
- دکمه‌ها : `<button>`, `<input type="submit">`
- ویژگی‌های اعتبارسنجی : `min`, `max`, `maxlength`, `step`, `pattern`, `autocomplete`
- گروه‌بندی فرم با `<fieldset>` و عنوان‌بندی با `<legend>`

🧠 نتیجه یادگیری:

تسلط بر طراحی فرم‌های تعاملی و استاندارد وب

■ تمرین:

فرم ثبت‌نام شامل نام، ایمیل، جنسیت، تاریخ تولد و ارسال طراحی کن

ساختاردهی معنایی و طراحی منطقی محتوا

🎯 هدف آموزشی:

آشنایی با ساختار معنایی صفحات و اصول طراحی منطقی محتوای وب با تگ‌های مدرن HTML5

■ محتوا:

- تگ‌های معنایی : <header>, <nav>, <main>, <article>, <section>, <aside>, <footer>
- مفهوم Semantic Layout
- تأثیر ساختار معنایی بر SEO و دسترس‌پذیری
- ساخت الگوی استاندارد صفحات وب

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی طراحی صفحات معنایی و خوانا برای کاربر و موتور جست‌وجو

■ تمرین:

صفحه‌ای خبری طراحی کن که شامل بخش اصلی مقاله و نوار کناری (aside) باشد

عناصر تعاملی و کاربردی HTML۵

🎯 هدف آموزشی:

افزودن تعامل و داده‌های پویا به صفحات بدون استفاده از جاوااسکریپت

■ محتوا:

- `<details>` و `<summary>` برای نمایش محتوای تاشو
- `<progress>` و `<meter>` برای نمایش پیشرفت
- `<dialog>` برای پنجره گفت‌وگو
- `<mark>`, `<time>`, `<data>` برای داده‌های ویژه
- نقشه تصویری با `<map>` و `<area>`

💡 نتیجه یادگیری:

افزایش تعامل کاربر و ساخت صفحات زنده و هوشمند

■ تمرین:

بخش FAQ بساز که هر سؤال با `<details>` باز و بسته شود

اصول دسترسی پذیری و بهینه سازی سئو در HTML

🎯 هدف آموزشی:

یادگیری طراحی صفحات بهینه برای همه کاربران و بهبود جایگاه در نتایج موتورهای جستجو

■ محتوا:

- ویژگی‌های ARIA برای دسترسی پذیری بهتر
- ساختار درست تیترها H1 تا H6
- استفاده درست از alt در تصاویر
- داده‌های متا برای موتورهای جستجو
- تگ‌های مؤثر در SEO :

<title>, <meta description>, <h1>, <alt>, <header>, <main>, <article>

🧠 نتیجه یادگیری:

توانایی ساخت صفحات سازگار با کاربران مختلف و سئو محور

■ تمرین:

پروژه خود را از نظر ساختار تیترها، alt تصاویر و متادیتا بررسی و اصلاح کن

لیست تگ‌های منسوخ‌شده در HTML5

🎯 هدف آموزشی:

آشنایی با تگ‌های منسوخ‌شده در HTML5، دلیل حذف آن‌ها و انتخاب جایگزین‌های استاندارد و مدرن

■ محتوا:

- مفهوم منسوخ شدن (Deprecated)
- تفاوت «منسوخ‌شدن» با «پشتیبانی مرورگر»
- تگ‌های :
 - قبلی acronym و جدید abbr
 - تگ قبلی applet و جدید object
 - تگ قبلی basefont و جدید CSS (font-family)
 - تگ قبلی bgsound و جدید audio
 - تگ قبلی big و جدید CSS (font-size)
 - تگ قبلی blink و جدید CSS (animation)
 - تگ قبلی center و جدید CSS (text-align)
 - تگ قبلی dir و جدید ul
 - تگ قبلی font و جدید CSS (font-family / color / font-size)
 - تگ قبلی frame و جدید iframe
 - تگ قبلی frameset و جدید iframe
 - تگ قبلی marquee و جدید CSS (animation)
 - تگ قبلی nobr و جدید CSS (white-space: nowrap)
 - تگ قبلی noframes و جدید iframe
 - تگ قبلی plaintext و جدید pre
 - تگ قبلی strike و جدید s
 - تگ قبلی tt و جدید kbd

🧠 نتیجه یادگیری:

- تگ‌های حذف‌شده در HTML5 را شناسایی کند
- از تگ‌های استاندارد و جایگزین‌های صحیح (CSS یا HTML مدرن) استفاده کند
- از به‌کارگیری تگ‌های غیراستاندارد و قدیمی در پروژه جلوگیری کند

■ تمرین:

یک صفحه HTML قدیمی (یا نمونه اینترنتی) پیدا کن و تگ‌های منسوخ‌شده آن را شناسایی کن

منابع رسمی و مستندات اصلی HTML۵

۱. مستندات رسمی

- [MDN Web Docs \(Mozilla Developer Network\)](#)
[WHATWG HTML Living Standard](#)
- [W3C HTML۵ Specification](#)

۲. آموزش‌ها و منابع یادگیری

- [W3Schools HTML Tutorial](#)
[FreeCodeCamp – HTML Certification](#)
- [Codecademy – Learn HTML](#)
- [SoloLearn – HTML Course](#)

۳. HTML Cheat Sheets (چیت‌شیت‌های کاربردی)

- [QuickRef](#)
- [OverAPI HTML Cheat Sheet](#)
- [HTML۵ Mega Cheat Sheet \(MUO\)](#)
- [Quackit HTML Tag Reference](#)

۴. ابزارهای تست، سئو و اعتبارسنجی

- [W3C HTML Validator](#)
- [Lighthouse \(Chrome DevTools\)](#)
- [Webhint Analyzer](#)
- [AChecker \(Accessibility Checker\)](#)
- [Can I Use – Browser Support Table](#)

۵. ادیتورهای آنلاین تمرینی

- [CodePen](#)
- [JSFiddle](#)
- [StackBlitz](#)
- [CodeSandbox](#)
- [W3Schools TryIt Editor](#)